

PROTOKÓŁ NR 5/2020

kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

przeprowadzonej w Świętokrzyskim Zarządzie Dróg Wojewódzkich, ul. Jagiellońska 72, 25- 602 Kielce, na podstawie § 128 Statutu Województwa Świętokrzyskiego oraz Uchwały Nr XVII/224/19 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej na 2020 rok.

Kierownictwo jednostki: Dyrektor – Pan Damian Urbanowski.

Zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego:

- 1. Paweł Krakowiak** – Przewodniczący Zespołu.
- 2. Grzegorz Banaś** – Członek Zespołu.
- 3. Grzegorz Świercz** – Członek Zespołu.

dokonał kontroli na podstawie Upoważnienia do kontroli nr 5/2020.

Kontrola została przeprowadzona w dniach: 26.05.2020 r. oraz 15.09.2020 r.

Kontrolą objęto działalność statutową jednostki w latach 2015-2019.

Kontrolujący dokonali następujących czynności kontrolnych:

1. Przegląd Statutu jednostki oraz poznanie jej specyfiki i zasad funkcjonowania.
2. Przegląd działalności inwestycyjnej w latach 2015-2019.
3. Przegląd pozostałych działań – głównie związanych z bieżącym utrzymaniem dróg.
4. Zbadanie realizacji inwestycji polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 754 (Ostrowiec Świętokrzyski - Bałtów - granica województwa)
5. Wysłuchanie wyjaśnień dyrektora jednostki.
6. Sformułowanie wniosków pokontrolnych.

W wyniku powyższych czynności kontrolujący dokonali następujących ustaleń:

Ad 1.

ŚZDW w Kielcach jest wojewódzką jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, finansowaną z budżetu Województwa, wykonującą zadania w zakresie planowania, budowy, przebudowy, remontów, utrzymania i ochrony dróg wojewódzkich, zgodnie z przepisami ustawy o drogach publicznych. Na czele ŚZDW w Kielcach stoi dyrektor, który jest powoływany i odwoływany uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Dyrektor działa na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Zarząd Województwa. Dyrektor organizuje pracę, kieruje działalnością i reprezentuje ŚZDW na zewnątrz. Dyrektor realizuje swoje zadania przy pomocy trzech zastępców. Nadzór nad działalnością ŚZDW w Kielcach sprawuje Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, przy pomocy departamentów Urzędu Marszałkowskiego. Działalność jednostki jest finansowana z budżetu Samorządu Województwa.

ŚZDW w Kielcach zajmuje się utrzymaniem dróg wojewódzkich służących do obsługi ruchu kołowego na terenie Województwa Świętokrzyskiego. Do zadań jednostki należą m.in.:

- 1) opracowywanie projektów planów rozwoju sieci drogowej;
- 2) opracowywanie projektów planów finansowania budów dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich;
- 3) pełnienie funkcji inwestora;
- 4) utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich,
- 5) decydowanie o ostatecznej lokalizacji przystanków komunikacyjnych,
- 6) realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu;
- 7) przygotowanie infrastruktury drogowej dla potrzeb obronnych;
- 8) wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego i zjazdu z dróg oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych;
- 9) wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających;
- 10) przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników;
- 11) utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów;
- 12) sprawowanie nieodpłatnego i trwałego zarządu gruntami w pasie drogowym;
- 13) wydawanie zgodnie z ustawą zezwoleń na przejazdy pojazdów nienormatywnych oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych;

Sieć dróg wojewódzkich, która jest w zarządzie jednostki liczy 1048,786 km (stan na 31.12.2019 r.) i jest na niej zlokalizowanych 160 obiektów mostowych oraz przepusty drogowe. Bezpośredni nadzór nad drogami sprawują pracownicy dwóch Rejonów Drogowych: Zgórsko oraz Staszów, którym podlega 7 Obwodów Drogowych.

W trakcie prowadzonej kontroli **Członkowie Zespołu kontrolnego** chcieli poznać obecną strukturę jednostki, stan zatrudnienia, liczbę pracowników z uprawnieniami budowlanymi, dopytywano również o kwestie związane z obsługą prawną jednostki oraz realizacją prawa zamówień publicznych.

Odpowiedzi na zadane pytania udzielał **Pan Damian Urbanowski**, Dyrektor kontrolowanej jednostki.

Poinformował, że w Świętokrzyskim Zarządzie Dróg Wojewódzkich zatrudnionych jest obecnie 138 osób (135,5 etatu). Podkreślił, że do danego kontraktu spośród pracowników jednostki oddelegowane są po jednej osobie z Wydziałów: Dokumentacji, Realizacji Inwestycji, Zamówień Publicznych oraz Finansowo - Księgowego. Uznał, że liczba pracowników w jednostce jest wystarczająca. Podkreślił, że przy zadaniach unijnych jednostka korzysta z nadzorów zewnętrznych. W kwestii przetargów poinformował, że zajmuje się tym Wydział Zamówień Publicznych. Wyjaśnił, że w przypadku zamówień dot. kwot poniżej 30 tys. euro, stosowany jest właściwy regulamin. Nadmienił przy tym, że w celu zwiększenia przejrzystości, na stronie internetowej ŚZDW są ogłaszane nawet zapytania ofertowe. Dyrektor składając wyjaśnienia odniósł się również do kwestii pracowniczych oraz wynagrodzeń.

Zespół kontrolny zwrócił uwagę na wydatek pt. umowy zlecenie i koszty zastępstwa prawnego w wysokości 105 tys. zł. W tej kwestii zespół otrzymał pisemne wyjaśnienia od dyrektora jednostki, które zasługują na uwzględnienie.

Ad 2.

Zespół kontrolny po zapoznaniu się z materiałami przekazanymi do kontroli zwraca uwagę, że Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach w latach 2015 – 2019 zakończył realizację 67 inwestycji infrastrukturalnych polegających na budowie, rozbudowie i przebudowie dróg i obwodnic oraz budowie chodników w ciągach dróg wojewódzkich.

Wartość tych inwestycji wyniosła ponad 900 mln zł. Ich finansowanie głównie opierało się na środkach pochodzących z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Część mniejszych zadań była finansowana ze środków własnych Samorządu Województwa. Zespół kontrolny dokonał przeglądu realizacji tych przedsięwzięć. Do zadań o najwyższej wartości należy zaliczyć m.in.

1. Rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 764 na odcinku granica miasta Kielce - granica gminy Daleszyce wraz z budową obwodnic m. Suków i Daleszyce – wartość zadania 149 781 643,00 zł.
2. Rozbudowę DW 776 na odc. od granicy województwa do Buska-Zdroju wraz z rozbudową DW 973 (Busko-Zdrój), DW 766 odc. Brzeście - Pińczów i DW 768 w Działoszycach oraz przebudową DW 973 (Dobrowoda) – wartość zadania 133 709 604,67 zł.
3. Rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 754 Ostrowiec Św. - Bałtów - Czekarzewice - granica województwa dł., ok. 29,3 km/Rozbudowa DW 754 od km 1+912 do 29+269 – wartość zadania 108 125 743,00 zł.
4. Rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 755 na odcinku Ćmielów - skrzyżowanie z DK nr 74 od km 12+559 do km 23+065,72 wraz z budową obwodnicy Ćmielowa, ok. 11,4 km /Rozbudowa DW 755 etap III A od km 12+124,50 do km 16+247,00 wraz z budową obwodnicy Ćmielowa – wartość zadania 70 412 553,00 zł.
5. Rozbudowę DW 762 na odcinku: węzeł Kielce Południe (S7) – granica gminy Chęciny – wartość zadania 69 488 955,00 zł.
6. Budowa północnej obwodnicy Chmielnika w ciągu DW 765 od skrzyżowania z DK 73 – wartość zadania 53 925 018,00 zł.
7. Budowa obwodnicy m. Zbludowice – wartość zadania 44 810 127,00 zł.
8. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 765 na odcinku Staszów - Osiek- wraz z budową obwodnicy Osieka – wartość zadania 36 735 630,25 zł.
9. Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej - województwo świętokrzyskie – wartość zadania 26 286 199,94 zł.
10. Układ obwodnicowy m. Staszów dr. Woj.. Nr 764 – wartość zadania 29 111 783,00 zł.
11. DW 752 Podgórze - Bodzentyn dł. ok. 2,5 km i DW 751 Bodzentyn - Dąbrowa dolna dł. ok. 4,0 km – wartość zadania 24 665 088,00 zł.
12. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 755 Ostrowiec Św. - Ożarów na odcinku Ostrowiec Św. - Ćmielów - I etap – wartość zadania 25 285 667,84 zł.

13. Mała Pętla Świętokrzyska - przebudowa DW 752 w miejscowości Św. Katarzyna i DW 751 na odcinku Mirocice - Nowa Słupia – wartość zadania 13 407 380,00 zł.
14. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 728 Grójec - Końskie - Jędrzejów na odcinku Łopuszno - Małogoszcz: etap II od km 128+300 do km 135+673 wraz z przebudową zespołu wiaduktów kolejowych – wartość zadania 10 886 974,00 zł.

W czasie tym realizowano również kilkadziesiąt innych inwestycji o wartości poniżej 10 mln zł, polegających na przebudowie odcinków dróg i chodników.

W badanym okresie opracowano również szereg dokumentacji projektowych o wartości ponad 70 mln zł.

W toku kontroli Członkowie zespołu kontrolnego zadawali szereg pytań odnośnie realizacji wybranych inwestycji. **Paweł Krakowiak, Przewodniczący Zespołu kontrolnego** podniósł kwestię - jego zdaniem - dość wysokiej kwoty 484 tys. zł za nadzór realizacji Obwodnicy Staszowa. Zwrócił uwagę, że stanowi to aż 2,6% wartości robót budowlanych. Wyraził przy tym wątpliwości co do rzetelności sprawowanego nadzoru oraz wskazał na kilka mankamentów wykonania przedmiotowego przedsięwzięcia. Zwrócił szczególną uwagę na niefunkcjonalność nowego ronda na ul. Kościuszki, które jego zdaniem jest za małe. Podkreślił, że na wcześniej działającym skrzyżowaniu nie było problemu z płynnością przejazdu, zaś obecnie po godz. 15.00 tworzy się w tym miejscu „korek drogowy”. Oceniał, że brakuje tam pasa wyłączenia dla kierowców skręcających w prawo. Jednocześnie jako dobry przykład wykonania inwestycji na drogach wojewódzkich podał obwodnicę Sukowa i Daleszyc doceniając przemyślane rozwiązania inżynierskie oraz dobre i estetyczne wykonanie.

Dyrektor Damian Urbanowski odpowiadając na uwagi podkreślił złożoność pełnionego nadzoru i konieczność zaangażowania do tej inwestycji inspektora drogowego, mostowego, czy specjalisty od ochrony środowiska. Wskazał na dużo obowiązków przy tym zadaniu związanych z decyzją środowiskową i decyzją ZRID. Przypomniał również, że inwestycja była realizowana w systemie „zaprojektuj i zbuduj”, a przez okres ok. 1,5 roku w ramach konsorcjum zatrudniany był również zespół projektantów, który weryfikował dokumentację.

W kwestii samej realizacji przyznał, że jest sporo poprawek, jednak są one na bieżąco usuwane przez wykonawcę. Co do wykonania pasa wyłączenia na rondzie przy ul. Kościuszki

w Staszowie, Dyrektor zadeklarował rozmowy z Burmistrzem Staszowa w celu rozwiązania zaistniałego problemu.

Następnie **Zespół kontrolny** realizując dyspozycję Komisji Rewizyjnej zwrócił się do Dyrektora z prośbą o przekazanie informacji na temat zasad stosowanych przy ustalaniu priorytetów w budowie i remontach poszczególnych dróg wojewódzkich.

Dyrektor Damian Urbanowski poinformował o kryteriach wyboru inwestycji dokonując podziału na źródła ich finansowania. W zakresie realizacji inwestycji z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia przypomniał, że program został tak sprecyzowany, że dotyczył inwestycji na terenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Podkreślił, że w celu poprawy komunikacji w ramach KOF wybrano 7 zadań: drogę nr 762 od Chęcina w stronę Małogoszcza, drogę nr 763, czyli obwodnicę Radkowic i Brzezin, obwodnicę Chmielnika, cały ciąg drogi nr 764 w stronę Staszowa, nowy przebieg drogi nr 745 – odc. Obwodnicy Masłowa, odc. drogi nr 761 od Jaworzni do Piekoszowa. Jednak w ogłoszonych przez PARP konkursach założeniem było, że dokumentacja musiała mieć co najmniej wszczętą procedurę ZRID. W związku z tym w ramach tego programu zrealizowano te zadania, gdzie była przygotowana dokumentacja. Poinformował, że z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia udało się pozyskać w tej perspektywie 196 mln zł. Jeżeli zaś chodzi o realizację inwestycji z RPO przypomniał o uchwalonym przez Sejmik Programie Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego, w którym zostały wskazane planowane do realizacji szlaki komunikacyjne. Ponadto podkreślił, że Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wydało wytyczne odnośnie przyjmowania kryteriów przy wyborze inwestycji do wykonania. Wobec tego dokonano analizy i punktacji określonych zadań zgodnie z kryteriami: natężenia ruchu, spraw związanych z ciągłością i funkcjonalnością drogi, czy gotowością projektu. Następnie na tej bazie z całej sieci zostało wybranych 13 zadań kluczowych, które albo już zostały wykonane, albo trwa ich realizacja. Odnosząc się do priorytetów w remontach poinformował, że są one wykonywane w oparciu o corocznie zabezpieczoną w budżecie kwotę, oscylującą średnio wokół 5 mln zł. Wyjaśnił, że wiosną jest dokonywany przegląd wszystkich dróg wojewódzkich z udziałem kierowników rejonów i kierowników obwodów. W następnej kolejności dochodzi do wytypowania najgorszych odcinków w obwodach. W dalszej kolejności powołana do tego komisja (z udziałem naczelnika wydziału dróg i zastępcy dyrektora) ustala, które wytypowane zadania są najbardziej wskazane do realizacji. Następnie potrzeby te są analizowane przez Zarząd Województwa. Dyrektor nadmienił, że osobną pulę stanowią środki na remonty

mostów, ale jak zaznaczył zazwyczaj przeznaczane są one na remonty obiektów, co do których nakazy remontu są wydane od Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Następnie **Dyrektor Damian Urbanowski** na prośbę zespołu kontrolnego omówił problemy z niektórymi zaplanowanymi inwestycjami. Skupił się głównie na stanie obecnym oraz perspektywach realizacji Obwodnicy Klimontowa, Obwodnicy Nowego Korczyna oraz Obwodnicy Radkowic i Brzezin. W przypadku Obwodnicy Klimontowa, przypomniał, że swego czasu doszło do uchylecia decyzji środowiskowej przez sąd. Poinformował o ogłoszonym przetargu na dokumentację, która powinna powstać w terminie 15 miesięcy od momentu podpisania umowy. Nawiązał również do Obwodnicy Nowego Korczyna, stwierdził że prawdopodobny termin dokumentacji z decyzją ZRID to wrzesień tego roku. Zaznaczył, że na obie te inwestycje potrzeba ok. 125 mln zł, zaś kwota dostępna to 70 mln zł. Dyrektor omówił ewentualną możliwość realizacji Obwodnicy Nowego Korczyna z funduszu dróg samorządowych. W kwestii sytuacji związanej z Obwodnicą Radkowic i Brzezin przypomniał, że wydana w 2017 roku decyzja środowiskowa została zaskarżona przez mieszkańców. Po dokonaniu uzupełnienia opracowania środowiskowego w dalszym ciągu trwają oczekiwania na decyzję. Podkreślił, że jeśli będzie pozytywna decyzja środowiskowa na tę inwestycję, to prace projektowe zostaną rozpoczęte bez zbędnej zwłoki, a decyzja ZRID będzie wydana w czasie od 18 do 24 miesięcy. Sama realizacja po uzyskaniu finansowania potrwa ok. dwóch lat. Dyrektor poinformował również o scenariuszu zakładającym brak decyzji środowiskowej, zakładającym podzielenie zadania na dwa etapy.

Następnie w toku omawiania kwestii inwestycyjnych został poruszony pomysł utworzenia przy Świętokrzyskim Zarządzie Dróg Wojewódzkich laboratorium drogowego. Zespół kontrolny uznał, że powstanie takiego laboratorium znacznie obniżałoby koszty inwestycyjne, gdyż znaczna część kosztów zlecanego nadzoru stanowią właśnie badania laboratoryjne. Uznano, że z takiej działalności zapewne z chęcią skorzystałyby również inne jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa.

Ad. 3.

W latach 2015 – 2019 Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich prowadził wiele innych zadań związanych z bieżącym utrzymaniem dróg.

Wykaz zadań realizowanych w latach 2015 - 2019			
Lp.		WARTOŚĆ	ROK
1	Zimowe utrzymanie dróg	3 951 835,71	2015
2	Remont cząstkowy jezdni i chodników	4 744 985,86	
3	Utrzymanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu - uzupełnienie i wymiana oznakowania pionowego	471 334,80	
4	Konserwacja sygnalizacji świetlnych	176 780,36	
5	Wykonanie oznakowania poziomego	1 167 271,33	
6	System referencyjny oraz system oceny stanu nawierzchni (SOSN)	94 505,92	
7	Generalny Pomiar Ruchu	198 964,48	
8	Pomiar hałasu	23 745,15	
9	Sprzątanie pozimowe i letnie dróg: jezdni i chodników w miastach, koszenie traw i chwastów, koszenie traw i chwastów	1 943 272,99	
10	Remonty nawierzchni	1 931 759,93	
11	Remonty ciągów pieszych	534 528,90	
12	Projekty organizacji ruchu	123 321,28	
13	Zimowe utrzymanie dróg	4 245 332,40	2016
14	Remont cząstkowy jezdni i chodników	4 347 800,54	
15	Utrzymanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu - uzupełnienie i wymiana oznakowania pionowego	519 487,73	
16	Konserwacja sygnalizacji świetlnych	128 219,72	
17	Wykonanie oznakowania poziomego	935 168,10	
18	System referencyjny oraz system oceny stanu nawierzchni (SOSN)	26 958,60	
19	Aktualizacja fotorejestracji + plany miast	152 458,50	
20	Sprzątanie pozimowe i letnie dróg: jezdni i chodników w miastach, koszenie traw i chwastów, koszenie traw i chwastów	2 087 038,60	
21	Remonty nawierzchni	2 945 933,15	
22	Remonty ciągów pieszych	181 206,46	
23	Zimowe utrzymanie dróg	5 112 098,82	2017
24	Remont cząstkowy jezdni i chodników	4 958 507,18	
25	Remonty ciągów pieszych	565 391,64	
26	Utrzymanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu - uzupełnienie i wymiana oznakowania pionowego	501 011,83	
27	Konserwacja sygnalizacji świetlnych	146 171,07	
28	Wykonanie oznakowania poziomego	1 469 318,60	
29	Projekty organizacji ruchu	24 227,26	
30	System referencyjny oraz system oceny stanu nawierzchni (SOSN)	60 264,00	
31	Sprzątanie pozimowe i letnie dróg: jezdni i chodników w miastach, koszenie traw i chwastów, koszenie traw i chwastów	2 026 756,67	
32	Zimowe utrzymanie dróg	5 334 312,48	2018
33	Remont cząstkowy jezdni i chodników	4 779 402,56	
34	Utrzymanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu - uzupełnienie i wymiana oznakowania pionowego	408 860,83	
35	Konserwacja sygnalizacji świetlnych	163 598,50	
36	Wykonanie oznakowania poziomego	1 439 513,69	
37	Projekty organizacji ruchu	151 726,90	
38	Remonty ciągów pieszych	156 872,75	
39	System referencyjny oraz system oceny stanu nawierzchni (SOSN)	14 557,05	
40	Sprzątanie pozimowe i letnie dróg: jezdni i chodników w miastach	679 696,81	
41	Zimowe utrzymanie dróg	3 720 110,59	2019
42	Remont cząstkowy jezdni i chodników	7 579 158,44	
43	Utrzymanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu - uzupełnienie i wymiana oznakowania pionowego	379 529,14	
44	Konserwacja sygnalizacji świetlnych	200 623,88	
45	Wykonanie oznakowania poziomego	1 964 922,51	
46	Projekty organizacji ruchu	64 944,00	
47	System referencyjny oraz system oceny stanu nawierzchni (SOSN)	156 278,15	
48	Sprzątanie pozimowe i letnie dróg: jezdni i chodników w miastach	833 388,28	
49	Remonty ciągów pieszych	460 514,13	

Łączna suma, jaką Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w latach 2015-2019 wydatkował na szeroko rozumiane bieżące utrzymanie wyniosła ponad 74 mln zł. Istotną pozycję w budżecie na ten cel stanowią remonty cząstkowe jezdni i chodników, na które wydatkowano co roku ok. 4,5 mln zł, z wyjątkiem 2019 r., kiedy suma ta wyniosła 7,5 mln zł. Stosunkowo wysoka kwota zabezpieczana była również na zimowe utrzymanie dróg – w roku 2015 było to prawie 4 mln zł, w dalszych latach kwota ta rosła i stanowiła w latach 2017-2018 ponad 5 mln zł, zaś w roku 2019 spadła do poziomu ok. 3 mln 700 tys. zł. ŚZDW wydaje środki również m.in. na sprzątanie pozimowe jezdni i chodników w miastach, koszenie traw i chwastów, czy wykonanie oznakowania.

Analizując kwestie bieżącego utrzymania **Członkowie Zespołu kontrolnego** poprosili o przybliżenie zasad odśnieżania dróg wojewódzkich.

Dyrektor Damian Urbanowski podkreślił, że budżet na zimowe utrzymanie dróg wynosi ok. 4 mln zł. Województwo jest w posiadaniu blisko 1050 km dróg wojewódzkich, które są utrzymywane w 4 standardach. Podkreślił, że w celu bieżącego monitorowania stanu dróg został wprowadzony system monitoringu, obecnie stanowiący 23 kamery, z których obraz dostępny jest również na stronie internetowej. Nadmienił również, że udało się wykonać wersje elektroniczne projektów organizacji ruchu, co znacznie ułatwiło i usprawniło pracę. Cały czas trwają prace nad stworzeniem systemu nadzoru, jest pomysł zakładający wyposażenie kierowników i drogomistrzów w tablety, aby na bieżąco dostawali informacje np. o zajęciach czasowych pasów drogowych.

Zespół kontrolny uznał system monitoringu dróg wojewódzkich za bardzo przydatny i pomocny w bieżącym i prawidłowym utrzymaniu dróg w okresie zimowym. Zespół zaleca rozwój rzeczonoego systemu i zwiększenie liczby kamer na drogach wojewódzkich do 50 sztuk.

Grzegorz Banaś, Członek Zespołu kontrolnego zasugerował szersze wykorzystanie przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich potencjału Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego, jako narzędzia gromadzenia różnorodnych danych.

Ad. 4.

Zespół kontrolny zgodnie z dyspozycją Komisji Rewizyjnej przeanalizował kwestię realizacji inwestycji polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej nr 754 (Ostrowiec Świętokrzyski - Bałtów - granica województwa), w związku z wyrażeniem zgody przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na nabycie na rzecz Województwa w drodze umowy sprzedaży, nieruchomości położonej w gminie Bałtów, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków, w obrębie Okół, jako działka nr 3594/2 o pow. 0,0826 ha.

Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora wynika, że w toku przygotowania dokumentacji projektowej w 2011 r. mieszkańcy wsi Okół skierowali petycję dot. sprzeciwu rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 754 oraz wyburzeń domów kolidujących z inwestycją. Jedną z osób sprzeciwiających się jakiegokolwiek ingerencji w prywatną własność była właścicielka budynku zlokalizowanego na działce nr 3594 w m. Okół. W związku z tym ŚZDW po przeprowadzeniu rozmów z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego podjął decyzję o minimalizacji wyburzeń przy jednoczesnym zapewnieniu wymaganego bezpieczeństwa ruchu. W toku późniejszych prac projektowych autorzy opracowania uzyskali stosowne odstępstwa od warunków technicznych, następnie decyzję ZRID, oraz przygotowali projekt organizacji ruchu, który m.in. wskazywał na konieczność lokalizacji lustra celem poprawienia widoczności na włączeniu drogi gminnej nr 306031T. W trakcie realizacji robót w latach 2016-2019 wystąpiły nowe okoliczności tj. Właściciele zamieszkujący budynek na działce nr 3594 wyprowadzili się, w związku z tym dało to możliwość rozważenia wyburzenia w/w budynku.

Członkowie Zespołu kontrolnego na posiedzeniu w dniu 15 września 2020 r. zadawali pytania związane z przygotowaniem i realizacją ww. inwestycji. Wszelkich wyjaśnień udzielał Damian Urbanowski, Dyrektor ŚZDW. Zespół kontrolny przyjął złożone przez Dyrektora jednostki wyjaśnienia i nie stwierdził nieprawidłowości w badanym zakresie.

Jednocześnie Dyrektor na prośbę Zespołu kontrolnego zobowiązał się do przedstawienia Komisji Rewizyjnej informacji na temat wszelkich kosztów związanych z rozbiórką budynku na działce nr 3594/2.

Ad. 5.

Zespół kontrolny w toku prowadzonych czynności zadawał pytania związane z realizacją inwestycji oraz funkcjonowaniem i bieżącą działalnością jednostki, na które wyjaśnienia złożył **Pan Damian Urbanowski, Dyrektor Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach**, co odzwierciedla niniejszy protokół w punktach ad 1 – ad 4.

Ponadto **Zespół kontrolny** poruszył szereg innych kwestii związanych z pojawiającymi się problemami.

Grzegorz Banaś, Członek Zespołu kontrolnego nawiązał do kontroli przeprowadzanych w Świętokrzyskim Zarządzie Dróg Wojewódzkich przez instytucje zewnętrzne. Poprosił o informację nt. realizacji przez jednostkę zaleceń pokontrolnych.

Dyrektor Damian Urbanowski odniósł się do kontroli przeprowadzanych w jednostce. Zwrócił uwagę na zalecenia Najwyższej Izby Kontroli, aby w sytuacjach problematycznych związanych z uzyskiwaniem decyzji środowiskowych, jednostka nie uruchamiała procedur przetargowych, tylko czekała na decyzję II instancji. Dyrektor poinformował, że zalecenie to jest realizowane, podając przykład obwodnic: Radkowic i Klimontowa, gdzie nie zostanie ogłoszony przetarg dopóki nie będzie decyzji II instancji, co do decyzji środowiskowej. Wskazał również na drugie zalecenie NIK, aby przy planowaniu inwestycji bardziej przyglądać się sprawom społecznym, co - jak ocenił - również jest wdrażane przez jednostkę.

Ponadto nawiązał do zalecenia, aby kierownik projektu nadzorujący inwestycję miał również swojego zastępcę. Dyrektor jednak zaznaczył, że tego zalecenia niestety z przyczyn obiektywnych nie da się zrealizować. Wyjaśnił, że były momenty w działalności ŚZDW, kiedy jednocześnie w realizacji było 12 zadań, co zgodnie z rzezonymi zaleceniami oznaczałoby konieczność zaangażowania 24 pracowników tylko w jednym wydziale, co - jak uznał - nie jest możliwe. Dyrektor nawiązał również do audytu Urzędu Marszałkowskiego, z którego wynikały pewne niedociągnięcia, o których poinformował zespół kontrolny i wyjaśnił w jaki sposób zostały one naprawione.

Zespół kontrolny przyjął powyższe wyjaśnienia i uznał, że zasługują na uwzględnienie.

Następnie **Grzegorz Banaś, Członek Zespołu kontrolnego** nawiązał do kwestii odszkodowania wypłaconego wykonawcy Obwodnicy Końskich na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie prosząc o wyjaśnienia w tej sprawie.

Dyrektor Damian Urbanowski sięgając do genezy problemu przypomniał, że w momencie zakończenia robót budowlanych poproszono wykonawcę o przedstawienie obliczenia wykonanych robót, czyli dokonanie tzw. obmiaru. Wykonawca jednak stwierdził, że jest to kontrakt ryczałtowy i domagał się zapłaty całej kwoty wynikającej z podpisanej umowy. W związku z tym, że wykonawca nie chciał wykonać obmiaru zdecydowano, że jednostka zleci to firmie zewnętrznej. W tym czasie wykonawca rozwiązał umowę i zażądał odszkodowania w wysokości 10% wartości inwestycji. Po dwóch przegranych sprawach wykonawca złożył kasację, po której Sąd nakazał ponowne rozpatrzenie sprawy przed sądem apelacyjnym, którą jak się okazało wykonawca wygrał. Co ważne, wykonawca przegrał w sądzie sprawę o uznanie umowy jako ryczałtu, czyli potwierdzono, że jednak kontrakt miał charakter obmiarowy. Niestety w sprawie odstąpienia od umowy sąd uznał racje wykonawcy, co skutkowało koniecznością zapłaty 10% wartości zadania plus odsetki.

Paweł Krakowiak, Przewodniczący Zespołu kontrolnego dopytywał o zapisy w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia odnośnie tej inwestycji.

Grzegorz Banaś, Członek Zespołu kontrolnego chciał wiedzieć, czy po tej sprawie został przeprowadzony w jednostce audyt wewnętrzny.

Dyrektor Damian Urbanowski przyznał, że rzeczywiście zapis był nie do końca precyzyjny, natomiast na etapie pytań i odpowiedzi było wyraźnie napisane, że kontrakt jest obmiarowy, czyli będzie płacone za ilość wykonanych robót pomnożoną o cenę zawartą w ofercie.

Wyjaśnił, że po przeanalizowaniu tej sprawy umowy zostały doprecyzowane – zawierają konkretne zapisy i jeśli dotyczą kontraktu obmiarowego to jest zapisane, że jest to ilość wykonanych robót pomnożona przez wartość jednostkową.

Zespół kontrolny poprosił o przekazanie wykazu wszystkich postępowań sądowych przeciwko oraz z powództwa ŚZDW. Przedmiotowe zestawienie zostało dostarczone zespołowi przez dyrektora jednostki.

Zespół kontrolny przyjął złożone przez Dyrektora jednostki wyjaśnienia w tej sprawie. Zespół kontrolny zwraca uwagę, że treść umowy w sprawie Obwodnicy Końskich została doprecyzowana na etapie przetargu w roku 2011, czyli przed objęciem funkcji dyrektora przez Pana Damiana Urbanowskiego. Zespół przyjmuje wyjaśnienia, że po tej sprawie umowy dotyczące realizacji inwestycji zostały doprecyzowane i zawierają bardziej skonkretyzowane zapisy. Jednocześnie zaleca, aby bardziej skrupulatnie analizować kwestie inwestycji na wcześniejszym etapie w celu uprzedniej identyfikacji możliwych problemów.

Ad 6.

Zespół kontrolny sformułował następujące wnioski i zalecenia pokontrolne:

1. Zespół kontrolny zwraca uwagę, że Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach w latach 2015 – 2019 zakończył realizację 67 inwestycji infrastrukturalnych polegających na budowie, rozbudowie i przebudowie dróg i obwodnic oraz budowie chodników w ciągach dróg wojewódzkich. Wartość tych inwestycji wyniosła ponad 900 mln zł. Ich finansowanie głównie opierało się na środkach pochodzących z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego. Część mniejszych zadań była finansowana ze środków własnych Samorządu Województwa. W badanym okresie opracowano również szereg dokumentacji projektowych o wartości ponad 70 mln zł. Z kolei łączna suma, jaką Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w latach 2015-2019 wydatkował na szeroko rozumiane bieżące utrzymanie wyniosła ponad 74 mln zł.
2. Zespół kontrolny po zapoznaniu się z kosztami realizacji inwestycji, szczególną uwagę zwraca na koszty nadzoru, którego znaczna część obejmuje wykonywanie badań laboratoryjnych. Zespół kontrolny po przeanalizowaniu tych kwestii, za właściwe i ekonomicznie uzasadnione uznaje utworzenie przy Świętokrzyskim Zarządzie Dróg Wojewódzkich laboratorium drogowego, co znacznie obniżyłoby koszty inwestycyjne jednostki oraz mogłoby stać się również alternatywą w tym obszarze dla gmin i powiatów z ternu województwa świętokrzyskiego. Wobec tego zespół kontrolny zaleca aby Zarząd Województwa rozważył możliwość stworzenia takiego laboratorium i przedstawił Sejmikowi propozycję w tym zakresie.
3. Zespół kontrolny pozytywnie ocenia działanie systemu monitoringu dróg wojewódzkich i uznaje go za bardzo przydatny i pomocny w bieżącym i prawidłowym utrzymaniu dróg w okresie zimowym. Zespół zaleca rozwój rzeczoności systemu

i zwiększenie liczby kamer na drogach wojewódzkich do optymalnego poziomu 50 sztuk.

4. Zespół kontrolny sugeruje większe wykorzystanie potencjału Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego w działalności Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach.
5. Zespół kontrolny przyjął złożone przez Dyrektora jednostki wyjaśnienia w sprawie wypłaty odszkodowania wykonawcy Obwodnicy Końskich na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Zespół przyjmuje wyjaśnienia, że po tej sprawie umowy dotyczące realizacji inwestycji zostały doprecyzowane i zawierają bardziej skonkretyzowane zapisy. Jednocześnie zaleca, aby bardziej skrupulatnie analizować kwestie inwestycji na ich wcześniejszym etapie w celu uprzedniej identyfikacji możliwych problemów i podejmowania działań ze stosownym wyprzedzeniem.

Kontrolowany nie wnosi żadnych zastrzeżeń do protokołu/wnosi następujące zastrzeżenia do protokołu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Protokół kontroli sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden doręczono kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Pouczono kierownika jednostki kontrolnej o możliwości zgłoszenia w terminie 7 dni od podpisania protokołu pisemnych wyjaśnień co do zawartych w protokole ustaleń.

Materiały wykorzystane w toku kontroli:

1. Statut Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach.
2. Regulamin Organizacyjny Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach.
3. Sprawozdania z realizacji zadań rzeczowo finansowych Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach za lata 2015-2019.

Protokół zawiera 15 ponumerowanych stron.

podpisy osób kontrolujących

Paweł Krakowiak

Grzegorz Banaś

Grzegorz Świercz

podpis kierownika jednostki kontrolowanej

Damian Urbanowski

Kielce, dnia 15. 09. 2020 r.